

1 Schoolcultuur

1.1 Algemene visie op ons onderwijs

De Centrale Raad van de Rago heeft de grote principes van het opvoedingsproject binnen het Gemeenschapsonderwijs omschreven in het “Pedagogisch Project van het Gemeenschapsonderwijs” (P.P.G.O.)

Het P.P.G.O. beantwoordt aan de Universele Verklaringen van de Rechten van de Mens en inzonderheid van het Kind. Het heeft een pluralistische grondslag en streeft de totale persoonlijkheidsontwikkeling na vanuit de mogelijkheden van elk kind in een context van totaal functioneren.

1.1.1 De 7 pijlers van het Gemeenschapsonderwijs zijn:

- ✚ Fundamenteel vertrouwen hebben in zichzelf en met openheid anderen kunnen benaderen.
- ✚ Een open geest hebben, zonder vooroordelen, met belangstelling en respect voor ieders mening.
- ✚ Mondig zijn, zodat men zijn ideeën voor de medemens helder en juist kan vertolken.
- ✚ Intellectueel nieuwsgierig blijven, met een levenslange zin voor studie en vorming.
- ✚ Getuigen van emotionele, esthetische en morele bewogenheid.
- ✚ Oog hebben voor de sociale werkelijkheid en de maatschappelijke ongelijkheden.
- ✚ De gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen niet enkel als ideaal vooropstellen, maar zich ook inspannen om dit ideaal in de praktijk te verwezenlijken.

Rekening houdende met het P.P.G.O. en de 7 pijlers van ons gemeenschapsonderwijs, ontwikkelen wij ons eigen schoolwerkplan waarin wij verduidelijken welke school we wensen te zijn.

1.1.2 Wat wensen we met ons onderwijs te bereiken

De Vloedlijn, met vestigingsplaats De Zandkorrel is een instituut voor buitengewoon basisonderwijs met permanent geopend internaat voor kinderen met een attest type 1, type 2, type 8 en vanaf 1 september 2009 ook voor kinderen met attest type 3 van het GO! onderwijs. De Vloedlijn is tevens een anti-kernschool.

De kinderen die bij ons schoollopen hebben moeten vaststellen dat er binnen het gewoon onderwijs voor hen onvoldoende oplossingen konden gevonden worden op hun hulpvra(a)g(en). Bij sommigen is hierdoor het zelfbeeld (en het hiermee gepaard gaande zelfvertrouwen) sterk negatief beïnvloed.

Her heropbouwen van het zelfvertrouwen beschouwen wij als een belangrijke opdracht van ons buitengewoon onderwijs. Daarom willen we iedere leerling helpen bij het herontdekken van hun sterke kanten en zorgen voor nieuwe succeservaringen.

Op deze manier zullen we proberen om de integratie van onze leerlingen op verschillende niveaus te bewerkstelligen.

Leerlingen met een attest type 8 willen we zo snel mogelijk terug oriënteren naar het gewoon onderwijs. Als het kan terug naar het gewoon basisonderwijs (met GON-ondersteuning afhankelijk van de leeftijd) maar meestal zal dat het gewoon beroepsonderwijs zijn. De klassenraad zal steeds nagaan of een oriëntatie naar de A-stroom tot de mogelijkheden behoort. Dit betekent dat we steeds de mogelijkheid zullen onderzoeken om een getuigschrift basisonderwijs uit te reiken.

Leerlingen met een attest type 1 zullen we voorbereiden op buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 3. De klassenraad zal ook voor deze leerlingen nagaan of een oriëntatie naar gewoon beroepsonderwijs mogelijk blijkt en of een attestwijziging naar type 8 zich opdringt.

Leerlingen met een attest type 2 zullen we voorbereiden op een overstap naar het buitengewoon onderwijs opleidingsvorm 1 of 2.

Afhankelijk van de mogelijkheden en de vorderingen van onze leerlingen met een attest type 3 zullen we deze leerlingen doorverwijzen naar het meest geschikte vervolgonderwijs. De kans dat die leerlingen terugkeren naar het gewoon basisonderwijs zal omwille van de onderliggende gedragsproblematiek waarschijnlijk eerder klein zijn maar toch zullen we steeds deze mogelijkheid blijven onderzoeken.

Via GON-ondersteuning willen we openstaan voor samenwerking en ondersteuning van kinderen binnen het gewoon onderwijs en dit volgens onze uitgeschreven visie op GON.

1.1.3 Wat zien wij als belangrijke opdrachten binnen ons buitengewoon onderwijs

🚩 **Opvoeden zien wij als: de jonge mens begeleiden tot hij bekwaam is als volwassen persoon in de hem gegeven wereld, zelfstandig een eigen levensontwerp te ontdekken, te aanvaarden en te realiseren, in een open relatie met en in dienst van de andere.** We beseffen als school dat we niet het monopolie bezitten op de opvoeding. Onze basisschool is slechts een fase in de lange begeleiding van de jongere tot volwassenwording. Wij bereiken de leerling wel op een leeftijd waarin zijn verstand, gemoed en wil nog een zeer grote ontvankelijkheid en plasticiteit vertonen. Vermits een kind ruime tijd op onze school aanwezig is, hebben we een belangrijk aandeel in de opvoeding van de aan ons toevertrouwde kinderen. We weten dat naast de inspanningen die wij als team doen ook het gezin een belangrijke invloed heeft op de ontplooiing van elk kind. Vaak hebben de gezinnen van onze leerlingen het moeilijk met hun opvoedingstaak. We staan open voor de vragen van de ouders en willen hen met raad en daad bijstaan om de opvoeding van hun kind in goede banen te leiden. We nodigen daarom, indien wenselijk of noodzakelijk, de ouders uit op school en overleggen in team hoe we problemen met hun kinderen aanpakken. We weten dat we als leerkracht soms fungeren als **vervangend vader- of moederfiguur** ... Wij houden hiermee rekening en zullen de leerlingen benaderen als individu en als gemeenschapswezen. We zullen rekening houden met de eigenheid van ieder kind en zoeken naar een antwoord op **hun specifieke hulpvragen**. Het kind moet vanuit zijn eigen hulpvraag geholpen worden. Als team willen we ons inzetten om oplossingen te bedenken voor probleemgedrag bij kinderen maar we zijn ons ervan bewust dat niet steeds alles door ons team op te lossen is. We zullen steeds proberen om **probleemgedrag te benaderen als hulpvraag** van het kind naar de opvoeders toe. We zullen daarom steeds het negatieve **gedrag** en niet het kind afkeuren maar **vooral op zoek gaan om positief gedrag te bekrachtigen**.

- ✚ Het attest dat uitgeschreven wordt door het CLB zien wij als richtinggevend voor de mogelijkheden en de te verwachten vorderingen van onze leerlingen. Toch zal de klassenraad steeds rekening houden met de individuele ontwikkelingen van elk kind bij de indeling van een leerling in een pedagogische eenheid en de na te streven ontwikkelingsdoelen.
- ✚ Wij opteren voor een dynamisch mens- en maatschappijbeeld. We willen onze kinderen **opvoeden** tot sociale jongeren met verantwoordelijkheidsbesef. Onze leerlingen willen we, op een voor de omgeving aanvaardbare manier, leren opkomen voor zichzelf en ervoor zorgen dat ze aandacht hebben voor sociale rechtvaardigheid binnen de klas en de school.
- ✚ We proberen een school te zijn waar kinderen zich thuis voelen en waar ze op zoek kunnen gaan naar hun **eigen mogelijkheden** en kwaliteiten vanuit een hersteld positief zelfbeeld. Daarom willen we onze kinderen steeds opnieuw kansen bieden om hun vaak **aangetast zelfvertrouwen** herop te bouwen door het benadrukken van de positieve kenmerken van ieder kind. Eens dit bereikt zullen we als team erover waken dat het opgebouwde zelfvertrouwen **niet verloren gaat**.
- ✚ Ons opvoedings- en onderwijsaanbod proberen we nauw te laten **aansluiten bij de ons omringende wereld**. Het kind staat immers steeds in dialoog met zijn omgeving. We zijn er ons als team terdege van bewust dat er vanuit de maatschappij taken en verwachtingen aan ons onderwijs worden toegekend. Met deze kijk op de wereld in het achterhoofd hebben wij aandacht voor
 - De behoeften van ieder kind
 - De expressieve en creatieve mogelijkheden van onze leerlingen
 - Het verwerken van een vloed aan informatie
 - Het ontwikkelen van kritische zin en verantwoordelijkheidsbesef
 - Het leren leren
 - Zinvolle vrije tijdsbesteding
 - De verdere ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied

Daarom staan we open voor de problemen van elke dag. We wensen, via buitenschoolse activiteiten en goedgekozen projecten de kinderen te brengen in de omgeving waarin ze later zullen moeten leven en op zoek zullen moeten gaan om hun eigen mogelijkheden en talenten op een optimale manier te benutten.

- ✚ Op school willen we de kinderen de ruimte bieden om te ontwikkelen tot sociaal vaardige mensen opdat ze zich in de toekomst op een aanvaardbare wijze door het dagelijkse leven zouden kunnen begeven. Daarom zullen we intentioneel werken aan de verdere ontwikkeling van het kind op sociaal-emotioneel gebied. We zijn daarom blijvend op zoek naar materialen en interessante vormen die bruikbaar zijn om deze vaardigheden bij onze kinderen te stimuleren en verder te ontwikkelen.
- ✚ Binnen de school streven we naar een cultuur van **wederzijds respect**. Dit impliceert een positieve erkenning en waardering van verscheidene meningen en gedragingen met de nadruk op gemeenschappelijke waarden. We hebben tevens eerbied voor de filosofische, ideologische, godsdienstige opvattingen van ouders, leerlingen en

personeelsleden. We streven naar gelijkwaardigheid en maken geen onderscheid tussen de leerlingen qua nationaliteit, ras, sociale afkomst of geslacht.

- ✚ Als school erkennen we het belang van onderwijs en opvoeding. We willen een school zijn die door het nastreven van een welgekozen selectie van ontwikkelingsdoelen **de totale ontwikkeling van de persoonlijkheid** nastreeft. Het realiseren van een gunstig evenwicht hoofd-hart-handen kan leiden tot een realistisch beeld van de eigen mogelijkheden en tot aanvaarding van het eigen ik.
- ✚ We willen de kinderen **voorbereiden op een steeds verdere informatisering** van de ons omringende wereld en vinden hierom het kennismaken met de computer en het internet een belangrijke opdracht bij zoveel mogelijk leerlingen. Daarom streven we ernaar om naast een computerlokaal op school ook in zoveel mogelijk klassen een internetverbinding te voorzien opdat leerkrachten het ICT-gebruik kunnen integreren in de dagelijkse klaspraktijk.
- ✚ We willen een school zijn die **adequaat reageert op elke vorm van kindermishandeling** en hebben oog voor de rechten van elk kind. Anderzijds verwachten we ook dat de kinderen het nodige respect vertonen t.o.v. alle personeel. (leerkrachten, busbegeleidsters, MVD personeel, ...)
- ✚ We willen een school zijn waar aandacht besteed wordt aan een gezonde geest in een gezond lichaam. We zullen initiatieven nemen die de gezondheid van onze kinderen gunstig beïnvloeden.

Om deze algemene visie te realiseren zullen wij zowel de zwakke als de sterke kenmerken van ieder kind in kaart brengen en die gebruiken als uitgangspunten voor de begeleiding doorheen onze school. Hiervoor zullen alle begeleiders een proces opgang brengen waarbij een kindvriendelijk klimaat wordt gecreëerd waarbinnen alle leerlingen optimale groeikansen krijgen.

1.2 Visie op type 1 onderwijs

Het type 1 onderwijs van het Buitengewoon Onderwijs (art. 6 paragraaf 1) dat aangepast is aan de opvoedingsbehoeften van kinderen en adolescenten met een lichte mentale ontwikkelingsachterstand.

1.2.1 Streefdoel op termijn

Afhankelijk van de mogelijkheden en de vorderingen van het kind wensen we de leerling zoveel mogelijk leerervaringen bij te brengen om ze te oriënteren naar de meest passende richting binnen het secundair onderwijs. Dit kan zowel het gewoon (na een attestwijziging) als het buitengewoon onderwijs zijn. We streven ernaar onze leerlingen op zo een manier voor te bereiden opdat ze voldoende sociaal vaardig zijn om later te fungeren als volwaardige vakmensen in diverse beroepenvelden. Een attest type 1 wordt als richtinggevend geïnterpreteerd voor de mogelijke vorderingen en de daarbijhorende keuze van de na te streven ontwikkelingsdoelen van onze leerlingen maar ontnemt een kind niet de mogelijkheid op het volgen van gewoon secundair onderwijs.

1.3 Visie op type 8 onderwijs.

Het type 8 onderwijs van het Buitengewoon Onderwijs is aangepast aan de opvoedingsbehoeften van kinderen met leerstoornissen. Dit onderwijs wordt georganiseerd voor jongens en meisjes van 6 tot 13 jaar en kan verlengd worden tot 15 jaar op basis van een gemotiveerd advies van de klassenraad en het begeleidend CLB.

1.3.1 Streefdoel op termijn

We stellen ons tot doel om een leerling met attest type 8 zo snel mogelijk terug te oriënteren naar het gewoon basisonderwijs of de kinderen voor te bereiden op een oriëntatie naar het gewoon secundair onderwijs (meestal beroepsafdeling) waar een keuze kan gemaakt worden tussen de verschillende beroepenvelden.

1.4 VISIE OP TYPE 2 ONDERWIJS

Het type 2 onderwijs van het Buitengewoon Onderwijs dat aangepast is aan de opvoedingsbehoeften van kinderen en adolescenten met een matige tot zware mentale ontwikkelingsachterstand.

1.4.1 Streefdoel op termijn

Afhankelijk van de mogelijkheden en de vorderingen van het kind wensen we de leerling te oriënteren naar de meest passende richting binnen het secundair onderwijs.

Binnen ons kleuteronderwijs streven we ernaar de communicatie te stimuleren en te ontwikkelen maar vooral door het verbeteren van de zelfredzaamheid ervoor te zorgen de ontwikkelingskansen van deze kinderen te verruimen.

Binnen het lager onderwijs streven we naar het verbeteren van de sociale vaardigheden, de communicatie en de zelfredzaamheid opdat deze kinderen voorbereid zouden worden op eenvoudig werk in een beschermd werkmilieu of op zinvolle activiteiten in een bezigheidshome.

1.5 Visie op type 3 onderwijs

Kinderen die door het CLB verwezen worden naar een school die leerlingen met een attest type 3 begeleidt zijn kinderen die omwille van een ernstig gedrags- en/of een emotioneel probleem niet verder het gewoon basisonderwijs kunnen volgen. Een school voor buitengewoon onderwijs blijkt vaak de enige oplossing, de enige plaats waar deze kinderen hun lagere schoolloopbaan kunnen vervolmaken. Het zijn meestal kinderen die negatieve ervaringen hebben opgedaan in het gewoon onderwijs en die er niet in slagen om op een maatschappelijk aanvaardbare manier om te gaan met de opgedane frustraties.